

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ה אב תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה כז | דף הכולל: סוכה טז.
דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד סעיף ז'.
מוסר: זכור למרים - מתחילת פרק ו' עד "עוד יש בזה ענין גדול".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק טו עד פרק יז

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

40 יום לא דיברתי עם אף אחד" – לקט עובדות על הנופש של גדולי ישראל | האם הברווז הוא אכן בעל החיים המוצלח ביותר? | כך קיבלנו שלושה ארטיקים ישר מהשמים... | החזו"א אמר עליו: חצי עולם עומד בזכותו | 2203

בין הזמנים

פעם כשחזר ה'לב שמחה' מגור מ'נופש' בערד,
התבטא לפני איש אמונו הרה"ח ר' אליעזר
הנדלס: "כולתי כבר לקבל 'רוח הקודש' -
ארבעים יום לא דיברתי עם איש!"...

לקט עובדות: כך היה נראה ה'נופש' של גדולי ישראל

בתקופה האחרונה, בגלל הבחירות, ולא יכולת ללמוד די הצורך - הבה נלמד קמעא'... ובנשימה אחת התחלנו ללמוד מסכת נדרים. לימוד 'קמעא' זה נמשך לסירוגין, במשך כל ימי הנסיעה וימי ההבראה, עד אשר הספקנו ללמוד את כל המסכת עם ביאור הר"ן פעמיים מראש ועד סוף'... ('ראש גולת אריאל' עמ' רפז)

בספר 'לבם של ישראל' מסופר על כ"ק מרן אדמו"ר ה'לב שמחה' מגור זי"ע: "הרבי היה נוסע מידי פעם למקומות נופש, מטרתו העיקרית באותם נסיעות היתה לשם לימוד במנוחה בהתבודדות לבל יפריעוהו אנשים. בימים שטרם הנהגתו היה נוסע רבות לעיר ערד בגפו להתגורר שם לבד בדירתו, ולהתקיים ימים ארוכים על פת במלח ומאכלי חלב בלבד, העיקר שיוכל להרוות צמאונו הלוהט ללימוד התורה, מבלי שעניי הבריות תעקובנה אחריו ומבלי ששאר החיים יפריע את לימודו.

"פעם בשבוע מערד התבטא לפני איש אמונו הרה"ח ר' אליעזר הנדלס: יכולתי כבר לקבל 'רוח הקודש' - ארבעים יום לא דיברתי עם איש!"...

(לקט מתוך מאמרו של הרה"ג ר' שמואל צבי גנץ שליט"א)

מסופר על הרה"ק מהר"א מבעלזא זי"ע, שפעם אמר לבחור שהגיע לקבל את ברכתו לקראת סוף הזמן בשיבה: "במשך ה'זמן' לומדים תורה עם 'שיעור' (ע"י שיעור הר"מ), אבל ב'בין הזמנים' צריך ללמוד 'בלי שיעור'... [דהיינו, ללא גבול ומידה] (ע"פ 'דרכה של תורה' ח"א עמ' קס).

סיפר כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'שפע חיים' מצאנו זי"ע, כי פעם ראה את הרה"ק ה'אמרי אמת' מגור זי"ע בקרעניץ כשטייל ביער לשם מנוחה, והיו שם מאות חסידים שבאו ללוותו, והוא טייל לו כשבדיו גמרא פתוחה והגה בתוה"ק בשקידה עצומה, ללא תשומת לב למלווי הרבים... (מובא ב'לפיד האש' ח"א עמ' סג)

הרה"ח ר' יצחק מאיר לוי ז"ל סיפר: "פעם, אחרי ש'אגודת ישראל' בפולין ניהלה מאבק ציבורי קשה, לרגל עריכת בחירות, לקחני חותני הרבי בעל 'אמרי אמת' מגור זי"ע עמו כשנסע למקום מרפא, ואמר לי שאקח עמי צידה לדרך מסכת נדרים בפורמט קטן [א קליינע גמרא'לה].

"ברגע שעלינו אל הרכבת, פנה אלי ואמר: 'הרי אנוס היית

דרשו יוצא למבצע ענק חלוקה של עשרות אלפי ספרי קודש, לבתי כנסת וישיבות

במבצע יחולקו אלפי סטים של משנה ברורה במהדורת 'דרשו', ספרי 'חפץ חיים' ו'שמירת הלשון' שבהוצאת הארגון וספרי 'לקראת שבת' מבית 'דרשו'

יש לשלוח למייל שכתובתו b025609000@gmail.com, וטופס הרישום יישלח אל הפונים במייל חוזר בסייעתא דשמיא. חשוב לציין כי לאחר לימוד הלקחים מהחלוקות הקודמות והעומס וההוצאה הכספית הגדולה שהעניין גרם לגבאים, לכן הוחלט שבשונה מהחלוקות הקודמות, הפעם יובאו הספרים במשלוח עד לפתח ביתו של הגבאי, או לבית הכנסת, לפי בחירתו. זאת, בכפוף לתשלום סמלי של 30 שקלים עבור דמי המשלוח. הנהלת 'דרשו' מדגישה כי ההחלטה לאילו בתי כנסת לשלוח ספרים ואילו יצטרכו להמתין לחלוקה הבאה, תתקבל רק לאחר שיצטברו הטפסים השונים, לפי קריטריונים שנקבעו על ידי ההנהלה. בכל מקרה, דמי המשלוח ייגבו כמובן רק מבתי הכנסת שבקשתם לקבל ספרים תאושר. חשוב לציין, כי בחלוקה זו, חובה למלא את הטופס הממוחשב, ולא יתקבלו פקסים או פניות טלפוניות למשרדי דרשו. גם מי ששלח בעבר בקשה ומילא טפסים, חייב למלא את טופס הבקשה מחדש. כאמור, את הפנייה יש לשלוח למייל שכתובתו b025609000@gmail.com, וטופס הרישום יישלח אל הפונים במייל חוזר בסייעתא דשמיא.

בימים אלו יוצא ארגון 'דרשו' למבצע ענק של חלוקת ספרים לבתי כנסת והיכלי התורה בכל רחבי הארץ. מדובר בספרים המודפסים בהוצאה לאור שע"י הארגון, ובחלוקה המתבצעת על פי צוואת מרנא החפץ חיים זצוק"ל, שכל המדפיס את ספריו יעניק ארבעה אחוזים מהם לבתי מדרש ללא כל עלות. ב'דרשו' מקפידים במיוחד להוראתו של קדוש ישראל, ומבצעים חלוקה נדיבה של אחוזים גבוהים ביותר מספרי המשנה ברורה במהדורת 'דרשו' שכידוע נמכרה עד כה במאות אלפי עותקים. כך גם לגבי ספרי 'חפץ חיים' ו'שמירת הלשון' במהדורת 'דרשו' המחולקים גם הם לבתי כנסיות ובתי מדרשות. עם הדפסתה של מהדורה נוספת של המשנה ברורה במהדורת 'דרשו', עם פירוש ה'ביאורים' ומוספים' אשר הפך לנכס צאן ברזל בהיכלי התורה, וכן הדפסה מחודשת של ספרי 'חפץ חיים' ו'שמירת הלשון', לאחר שהמהדורות הקודמות אזלו מחנויות הספרים, יוצא הארגון למבצע מחודש של חלוקת ספרים, כשהפעם מצורפים לחלוקת גם ספרי 'לקראת שבת', מבית 'דרשו' על פי סדר פרשיות השבוע. ב'דרשו' פונים לגבאי בתי הכנסת שמעוניינים לקבל ספרים במהלך החלוקה, לפנות בהקדם ולמלא טופס רישום. את הפנייה

קול העם

"יצאתי עם הילדים מהחנות ואמרתי להם: נכון שאנחנו רוצים ארטיק, אבל אי אפשר לקנות במקום שפתוח בשבת. אנחנו אנחנו זוכים עכשיו לכבד את השבת, מתגברים ולא קונים, והקב"ה שמח איתנו עכשיו..."

"וכעבור שעה, קיבלנו שלושה ארטיקים בחינם ישר מהשמים..."

הילדים ראו את הארטיק במקפיא, כל כך קרוב אליהם, אבל אני יצאתי איתם מהחנות. נכון שאנחנו רוצים ארטיק, אמרתי להם, אבל אי אפשר לקנות במקום שפתוח בשבת. אנחנו זוכים עכשיו לכבד את השבת, מתגברים ולא קונים, והקב"ה שמח איתנו עכשיו. כעבור קצת יותר משעה נכנסנו לצרכנייה בקרית קרעטשניף

שמי לוי זיבלד. יחד עם שלושה מילדי, אחד מהם תינוק, יצאנו לטיול של בין הזמנים בעיר רחובות במקום שצופה אל הים. היה חם במיוחד, ורצינו מאוד לקנות ארטיק. ניגשנו אל הקיוסק הסמוך ושאלתי את המוכר: האם אתה פתוח בשבת? "כן", ענה המוכר, לצערי הרב.

מרוויח מזה". הוא ביקש שהקופאי יעביר לו שבעה ארטיקים, ושלח אותי לקחת לשלושת ילדי שלושה ארטיקים חינם. מעולם לא קרה לי דבר כזה, שהקונה שלפני בתור יחליט לתת לי מתנה...

אמרתי לילדיי: אתם רואים? אנחנו התאפקנו ולא קנינו ארטיקים בקיוסק בגלל כבוד השבת, והנה, עכשיו אנחנו מקבלים בחינם שלושה ארטיקים, ישר מהשמים...

(גיליון השגחה פרטית)

וקנינו כמה דברים. כשעמדנו בקופה, עמד לפנינו אדם שקנה ארבעה ארטיקים 'גלי גל'. ואני שומע את המוכר אומר לקונה: "חבל לך לקנות רק ארבעה ארטיקים ולשלם שנים עשר שקלים, יש עכשיו מבצע של שבעה בעשרה שקלים".

הקונה לא התרשם. "אני ממהר", הוא אמר. הצעתי לו לקנות ממנו את שלושת הארטיקים שעליו להוסיף, וכך יוכל לשלם פחות.

"אל תשלם", הוא אמר לי, "קח לך בחינם. אני בכל מקרה

על דא ועל הא

כל בחור העולה לישיבה גדולה שומע אין ספור פעמים את המילה 'עצמאות!' בכך עוסקות רבות ששיחות ההכנה שהוא מקבל לקראת המפנה החשוב בחייו. במבט ראשון זו מילה מאיימת מאוד. אם לא תדאג לעצמך, אין מי שידאג לך! הבהור מתחיל להרגיש כמעט לבד...

מה הפירוש "עצמאות" - 'לבד' או 'עם עצמי'? | וגם: האם הברווז הוא אכן בעל החיים המוצלח ביותר? הרה"ג רבי בנימין בירנצוויג שליט"א ר"מ ישיבת 'אמרי משה' ירושלים ומראשי 'דרשו'

והתהיות בכל תחומי וסדרי היום.

אבל אני רוצה לספר את הסיפור הזה בנוסח קצת שונה, שמשנה את ההבנה של 'להיות עצמאי' בישיבה גדולה.

הרב שלמה הופמן זצ"ל, מגדולי חכמי הנפש בדור האחרון, סיפר את הסיפור הזה שקרה עמו, בנוסח דלהלן: "...אחר שניסיתי כמה נסיונות לענות על שאלתו של המשגיח ר' מאיר, והוא דחאם, אמר לי ר' מאיר: 'אמור נא, במידה והראש ישיבה או המשגיח מזמינים אותך כדי לדבר אתך, האם זה סימן שאתה מתנהג כראוי או להיפך?' השבתי לו: ברור שמהו לא בסדר איתי ולכן קראו לי לסדר.

"השיב ר' מאיר: 'זה בדיוק ההבדל. אמת שבישיבה קטנה אם ניגשים אליך או מזמינים אותך לשיחה, כנראה שרצונם להעיר לך על משהו שנהגת שלא כשורה. אבל לא כן בישיבה גדולה, כאן מכונים אותך ללמוד ולהסתדר בכוחות עצמך, ובוחנים ועוקבים אחריך אם עלית על ה'מסלול הנכון'. ואם נגשו אליך, אות וסימן הוא שמסייעים בידך להתקדם ולא התייאשו ממך".

סיפור אחד! שתי נוסחאות! שתי תובנות!!

מהנוסח הראשון למדנו ש'להיות עצמאי' זה להיות לבד! האחריות עליך בחור יקר, אין מעטפת של הכוונה ועידוד! אתה אחראי על עצמך לבדך, ובכוחות עצמך עליך לעמול ולהצליח בעזרת ה'.

בנוסח השני למדנו והחכמנו - ש'להיות עצמאי', זה לא להיות לבד, להיפך, זה להיות 'עם עצמך', עם הכוחות שלך עם העוצמות שיש בך! עד עכשיו הצלחת רק עם כוחות עזר מכוונים ומעודדים, מעתה אתה עם כוחותיך אשר חננך ה' יתברך. אתה בכלל לא לבד!! הגעת לגיל שאתה מגלה את הכוחות הפנימיים שיש בך

כל בחור העולה בימים אלו לישיבה גדולה, זוכה לשמוע אין ספור פעמים את המילה 'עצמאות!' על מילה זו מתבססים כל שיחות הכנה שהוא שומע בדרכו להיכל הישיבה הגדולה.

במבט ראשון זה מילה מאד מאיימת, אתה נהיה עצמאי! קח אחריות על עצמך! אם לא תדאג לעצמך אין מי שידאג לך! הוא מתחיל להרגיש כמעט לבד....

האמת שאכן ההתמודדות של בחור בעלותו לישיבה גדולה זה העצמאות שניתנת לו, וכבר ידועה הגדרתו הבהירה של מרן המשגיח ר' מאיר חדש זצ"ל, שכאשר שבחור הגיע להבחן אצלו לישיבת חברון, הוא היה שואלו: "האם תוכל לומר לי מה ההבדל בין ישיבה גדולה לישיבה קטנה?" והבחור מנסה בכה וכה... ואז היה עונה ר' מאיר זצ"ל על השאלה: "בישיבה קטנה, אם המשגיח מדבר אתך המצב שלך לא טוב, ואם המשגיח לא מדבר אתך אז המצב שלך טוב, ובישיבה גדולה אם המשגיח מדבר אתך המצב שלך טוב, ואם המשגיח לא מדבר אתך אז המצב של לא טוב".

וביאר - שבישיבה קטנה הבחור כל היום במסגרת תומכת, הוא לא צריך שיחות וחיזוק כי זה מה שיש לו כל היום, ולכן אם המשגיח כבר מדבר אתו אז יש בעיה, ובאמת הבחורים המצויינים בשי"ק יכולים לעבור 3 שנים מבלי שנקראו אף פעם 'לחדר המשגיח'!!! פשוט לא היה צורך. אבל בישיבה גדולה גדלים לבד, עצמאי, ובחור שלא יוצר לעצמו הזדמנות לדבר עם המשגיח אז המצב שלו רע, כי אין לו שום מכוון ותומך, אבל אם המשגיח מדבר אתו אז המצב שלו טוב. הוא מקושר לצוות, הוא 'מבקש'.

זה ההבדל הבסיסי בין ישיבה קטנה לישיבה גדולה, ובנוסח הזה לוקחים את המושג של 'להיות עצמאי' למקום של להיות 'לבד' בלי תומך ומכוון כבישיבה קטנה, ומכך החששות השאלות

ואתה מרגיש 'עצמאי ועוצמתי'!!

זה מה שענה המשגיח ר' מאיר זצ"ל לנער שלמה הופמן: בישיבה גדולה מכוונים אותך ללמוד ולהסתדר בכוחות עצמך... מלמדים אותך להיות עצמאי - לגלות את העוצמות ואת התעצמות שיש בך!!

בזה מונח סוד ההצלחה של בחור העולה לישיבה גדולה, לדעת שמהיום אתה מתחיל להיות עצמאי בהוצאת כוחותיך וכשרונותיך מהכח אל הפועל! עד היום עזרו לך, סייעו לך, מהיום אתה עוזר לעצמך, מסייע לעצמך, ורק מקבל לצורך זה הכוונה עצה ודרך.

סוד ההצלחה - לשאוב מ'העצמאי' שלך ולא לשאול מהזולת! כח עצום אדיר ונוסף יש ב'להיות עצמאי', וכלשונו של מרן המשגיח ר' ירוחם זצ"ל: "על כל אחד להיות עצמאי, להוציא לפועל את המיוחד הטמון בו - ולא לחקות בשום אופן את הזולת, רק לא בגדים שאולים".

להיות עצמאי הכוונה היא לפעול לפי הכוחות שיש בך, לא לחקות את האחרים! בחור שכל הזמן מסתכל על ההצלחות של חביריו ומנסה לחקותם, לבסוף ישאר קרח מכל! אדם יכול לצמוח רק עם הכוחות שיש בו, גם אם הוא לא רואה אותם ולא מרגיש בהם, אבל על ידי עמל וגיעה וכח התפילה, מתגלים לאדם כוחותיו הפנימיים החבויים בו, כוחות וכשרונות מדהימים!!!

המשגיח של לייקווד הגאון רבי נתן ואכטפויגל זצ"ל סיפר על הפעם היחידה שזכה לבקר את הכהן הגדול החפץ חיים זיע"א בראדין: הייתי אצל החפץ חיים פעם אחת בימי חיי, ורציתי לשמוע ממנו איזה חידוש, הרי החפץ חיים היה יהודי שהרעיש

את כל העולם. אבל מה שמעתי ממנו? 'אליין שטייגען', 'אליין ארבעטן', 'אליין הארעווען' - לצמוח לבד, לעבוד לבד, וכך במשך שעה החפץ חיים דיבר על ענין אחד, לעשות הכל לבד, שיהיה 'עצמי'!! לא לחקות את כולם.

דבר נפלא גם שמעתי בשם מרן הגאון ר' יחזקאל אברמסקי זצ"ל, שגם מחזק לנו מאד את היסוד הזה. מסופר שפעם הוא ישב עם קבוצת תלמידיו ושאלם: "איזה בעל חיים הוא הכי מוצלח?" כמובן שמיד אמרו לו - האריה! ולמה? כי הוא יודע לרוץ מאד מהר. אמר להם ר' חצקל: אבל יש לו חסרון, כי הוא לא יודע לעוף, אמרו לו - אז הנשר! אמר להם: אבל הוא לא יודע לשחות וזה חסרון גדול. אז אמרו לו - הלווייתן! אמר להם: אבל הוא לא יכול לעוף.

אמר להם ר' חצקל, לכאורה צריך להיות שבעל החיים המוצלח ביותר הוא הברווז! הוא גם יודע לרוץ וגם יודע לשחות וגם יודע לעוף, כל המעלות כאחת. אם כן - שאלם ר' חצקל - מדוע באמת אין זה כך? מדוע אין הברווז נחשב לבעל החיים החזק והמוצלח ביותר?

והשיב להם ואמר: הברווז יודע לרוץ רק כמו ברווז, ויודע לשחות רק כמו ברווז, וידע לעוף רק כמו ברווז. ברווז נשאר ברווז! ואף פעם לא יוכל להגיע למעלות של כל אחת מהחיות האחרות. סיים ר' חצקל זצ"ל: "יש ללמוד מכאן כלל חשוב לחיים. אי אפשר לנסות לחקות את כולם, מי שעושה כן ישאר בסוף ברווז. אדם צריך לדעת שלכל אחד יש את הכוחות שחנן אותו השם יתברך ואיתם הוא חייב לעבוד ולהתרומם ורק ככה יגדל ויצליח.

(פורסם ב'יתד נאמן')

יהלומים מגדולי ישראל

בתום החופשה נדהמו בעלי הזוילה המפוארת לגלות, כי מרן לא נכנס כלל לחדרי הבית ולא שהה אלא בשני חדרים בלבד - החדר בו ישן והחדר בו למד

'בין הזמנים' אצל מרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א

והיערכות מיוחדת, כדי להספיק לשוב בזמן המיועד בלא עיכובים, כך שלא יופרע מרן מסדר יומו ולימודו ח"ו.

ומה נהדר היה המראה, כאשר לאחר המעמד הנ"ל מרן נכנס לרכב, ובעוד כל הקהל מריע ומפזז לכבוד התורה, הוא כבר היה ישוב על כסאו וספר המשניות בידו, וגומע משנה אחר משנה בלהיטות ושקיעות, בלא שימת לב לכל הסובב, משל יושב הוא בביתו נאוה קדש בשלוה.

נהגו של מרן, הרב ש.מ. שיחי' מספר, כי באחת הנסיעות

כידוע מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א ממעט מאד בנסיעות, אם מפני קושי הדבר אצלו וההשפעה על כוחותיו, ואם מפני שהוא חס על זמנו היקר. בשל כך, מספר הפעמים בהן עולה הוא לירושלים, הוא כפעמיים בשנה, וגם אז הזמן מדוקדק ומחושב עד לאחת.

עד כדי כך, שכאשר בקשו ממרן בקהילת 'שערי תבונה' ברמות, שלאחר שיחתו הקבועה שם בחג הסוכות, יואיל להקדיש זמן לברך את הציבור בברכת המועד, קיצר מרן את שיחתו לשם כך, כדי שלא להאריך את זמן הנסיעה מעל לזמן שקצב לכך. וסיפרו בני ביתו, כי כל נסיעה כזו כוללת 'מבצע' מיוחד

בדירה? וכי איזו תועלת רוחנית ניתן להפיק מכך?..."

בשנה אחרת, לאחר ששב ממנוחה בשכונת רחביה בירושלים, לא חש בטוב כמה ימים, ואמר בחיך לאחד ממקורביו: "כנראה שיש כאלו שנסיעה להבראה דוקא הופכת אותם לחולים..."

במשך כמה שנים היה מרן נוסע לנפוש בבית נכדתו בעזרת תורה בירושלים, אך בשנים האחרונות החל למסור שיעור יומי אף בימי בין הזמנים בפני תלמידים מקשיבים, על המשך המסכת הנלמדת בישיבה, ומאז הוא נשאר בביתו וסדריו בימי בין הזמנים הם כמו באמצע הזמן ללא שינוי.

(גיליון 'ממגד גרש ירחים')

לירושלים בימי חול המועד, שאל את מרן אם ירצה לעבור בדרכו אצל הכותל המערבי, מעין עליה לרגל. אך מרן שחס על זמנו העדיף לשוב לבני ברק לתלמודו, ושלל את הרעיון. [אגב, בענין הקריעה אצל הכותל המערבי, שמענו מנכדי מרן כי בבואו אל מקום המקדש נהג לקרוע בתחתית החולצה, ויש בכמה מחולצותיו קרעים אלו שלא נתאחו].

באחד מימי בין הזמנים נסע מרן שליט"א לנפוש בטלז סטון בוויילה מפוארת ורחבת ידיים שהעמידו לרשותו, בעלת מרפסות הפונות אל נוף מרהיב. והנה מה נדהמו בני הבית לגלות בתום החופשה, כי מכל חדרי הבית שהה מרן בשני חדרים בלבד, בחדר בו ישן ובחדר בו למד. כשתמהו על כך בפניו, הגיב: "לשוטט

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

יומא דהילולא

לאחר מנחה ניגש רבי אלעזר אל החזו"א יחד עם הגר"י רוטנברג, ולפתע ראו כולם דבר פלא: החזו"א אמר לו משהו, והוא, כששמע את דבריו נבהל מאוד וברח במהירות כמי שהכישו נחש

סיפורים שהיו רגילים בפיו של הגרב"צ פלמן זצ"ל על אודות הצדיק המופלא רבי אלעזר מנדלוביץ זצ"ל - ליום היארצייט כ"ה באב תשכ"ג

אלעזר היה מתפלל אצל החזו"א תפילת שחרית בנץ החמה. פעם אחת כיבדו אותו בהגבהה והספר תורה נפל מידי לארץ. כידוע, כאשר ספר תורה נופל לארץ חייבים להתענות, אבל כאן אמר החזו"א שאין צריך להתענות, שכן כל הטעם שצריך תענית הוא משום שאנו אומרים שעוונותיו של המגביה גרמו לספר תורה ליפול לארץ, והתענית היא לכפר על העוונות שגרמו לנפילה. א"כ, המשיך החזו"א ואמר, ר' אלעזר שכולם יודעים עליו שהוא צדיק גמור ואין אצלו עוונות, לא שייך לומר עוונותיו גרמו, ואין צריך תענית.

שנה אחת בערב יום כיפור לאחר תפילת מנחה במנין של החזו"א, ניגשו כל המתפללים אל החזו"א כדי לקבל את ברכתו. החזו"א ישב במקומו וכולם עמדו בשורה ועברו לפניו. הראשון בתור היה ר' אלעזר, הוא ניגש אל החזו"א יחד עם הגר"י רוטנברג, ולפתע ראו כולם דבר פלא: החזו"א אמר לו משהו, והוא, כששמע את דבריו נבהל מאוד וברח במהירות כמו מי שהכישו נחש. התברר שהחזו"א אמר לו: "אני מקנא בך, אתה נקי כמו מלאך!"

בתקופה שאחר השואה היו כמה צדיקים בני עליה שניצלו מהמלחמה ועלו לארץ לבדם ללא קרוב או גואל, והרב מפוניבז' הביאם לישיבה שישמשו לבני הישיבה כדמות ומופת לעליה בתורה ומוסר, אחד מהם היה הצדיק רבי אלעזר מנדלוביץ זצ"ל שהיה נקרא ר' אלעזר סלנטר - על שם מוצאו מהעיר סלנט. הוא היה מהתלמידים המובהקים של הגה"צ רבי נפתלי מאמסטרדם, שהיה תלמידו ויד ימינו של אבי אבות המוסר הגה"צ רבי ישראל סלנטר. הגרב"צ פלמן זצ"ל היה יושב בישיבה בסמיכות לר' אלעזר והושפע מאוד מיראתו הטהורה, והיה מרבה לספר על דרכיו והנהגותיו. ולהלן נביא כמה מהמעשים שהיה רגיל לספר. מרן החזון איש זצ"ל הוא היה האיש שהכיר בגדלותו ובצדקותו של ר' אלעזר, והיה מפליג לדבר עליו כאחד מקדושי עליון. בתחילה התגורר ר' אליעזר בירושלים ולמד בישיבת מיר, והחזון איש יעץ להרב מפוניבז' להביאו לבני ברק לישיבה. מרן החזון איש זצ"ל היה מתבטא על ר' אלעזר בביטויים מפליגים, כמו: "אין לו עבירות", "חצי עולם עומד בזכותו". ר'

שר' אלעזר ממלמל לעצמו דבר מה, הטה את אוזנו ושמע שהוא חוזר בעל פה על פרק ראשון של מסכת ברכות, ותוך דקות מועטות עבר בעל פה על כל הפרק. והנה פתאום דפק מישהו בדלת, ר' אלעזר הבין שעוד רגע מישהו עלול להכנס לחדר, מיד השתק ועשה את עצמו כישן שלא יבחינו בו ובמעשיו (מהגר"ש פולק).

(מתוך 'שלמים מצינן')

ור' אלעזר, מרוב ענווה התבייש מאוד כשמע את הדברים וברח... (מהגר"י שטיגל)

פעמים רבות כאשר ר' אלעזר היה מתעורר באמצע הלילה, וחשב שהבחורים שבחדרו ישנים, היה משנן לעצמו מסכתות שלמות בעל פה. והבחורים היו משימים את עצמם כישנים, כדי לשמוע בפלא הגדול איך שעובר במהירות דף אחרי דף בבקיאיות גדולה. פעם אחת נכנס בחור לחדרו בשעות הבוקר ור' אלעזר בדיוק שכב בעת ההיא במיטה ולא הבחין בו. לפתע הבחין הבחור

השו"ת היומי

האם יש שוני בין כביש מספר '443' לכביש מספר '1' לעניין חיוב תפילת הדרך?

דרך מפותלת באורך של יותר מפרסה, אך מחמת פיתוליה נמצאת עדיין בתוך מרחק פרסה מהעיר, האם חייב בתפילת הדרך? • האם הנסיעה על מסלול ההמראה היא הקובעת לחיוב תפילת הדרך במטוס, או ניתוקו מעל גבי הקרקע?

לפי זה יש לדון למעשה, האם יהיה חילוק בין כביש מספר 1 שיש לכל אורכו יישובים יהודיים, ולכך ייחשב כבתוך העיר ולא יצטרכו לברך תפילת הדרך לשיטתו, לבין כביש מספר 443, שאף שיש לכל אורכו יישובים, אבל יישובים ערביים אינם נחשבים כיישובים לעניין חיוב תפילת הדרך, ויצטרכו לברך תפילת הדרך. אכן, יש חולקים שאף בדרך שיש לכל אורכה יישובים יש לומר תפילת הדרך, כך היא שיטת מרן החזו"א ('אורחות רבנו' ח"א עמ' סב) וכן הורה מרן הגר"נ קרליץ שליט"א ('חוט שני' ריבית קובץ עניינים עמוד קמז), שגם בנסיעה מעיר לעיר שיש לכל אורך הדרך יישובים, יש לברך תפילת הדרך מחשש לתאונות דרכים, וכן הביא מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א בשם מרן החזו"א זצוק"ל ('דעת נוטה' עמוד שצז, 'אעלה בתמר' עמוד כה, 'דולה ומשקה' עמוד עב). ולשיטות אלו, כל דרך אף שיש בה רק יישובים יהודיים לכל האורך, יש לברך תפילת הדרך [אכן מרן הגר"ש"ז אויערבך כתב (אישי ישראל פ"נ הערה כד) שאין לברך תפילת הדרך מחמת סכנת תאונות דרכים, אך מחמת סכנת יישובים ערביים יש לברך ע"ש].

דרך מפותלת באורך של יותר מפרסה, אך מחמת פיתוליה נמצאת עדיין בתוך מרחק פרסה מהעיר, האם חייב בתפילת הדרך? ישנם כבישים בעיקר בהרי הצפון, שמחמת תלילות ההר הכבישים עשויים מעגלים סיבוביים, ומלבד הנוף המדהים המיידת אותם, יש גם נדון הלכתי ששייך רק כלפיהם ונביאו בקצרה: ה'ביאור הלכה' (סימן קי סעיף ז ד"ה ואין לאומרה) הסתפק לגבי דרך של יותר מפרסה מהעיר שיצא ממנה, אבל הוא יודע שיש איזו עיר קרובה [פרסה] בצד דרך נסיעתו, האם אין לו לומר

הרב בנימין בירנצווייג שליט"א

האם יש שוני בין כביש מספר '443' לכביש מספר '1' לעניין חיוב תפילת הדרך?

ביסוד חיוב תפילת הדרך, נפסק בשו"ע (סימן תקי סעיף ז), שאין לאומרה אלא כשיצא לדרך לפחות מרחק פרסה מהעיר. וכתב המשנה ברורה (ס"ק ל), שהטעם הוא כיוון שפחות מרחק פרסה מן העיר מן הסתם אינו מקום סכנה, והוסיף המשנה ברורה, שאם מוחזקת הדרך למקום סכנה, אף בפחות ממרחק פרסה יש לברך תפילת הדרך.

נפק"מ מעשית יוצאת לכאורה מדין זה לגבי הנסיעה לעיר ירושלים, כאשר ישנן היום שתי אפשרויות מרכזיות: אחת דרך כביש מספר 1 והשנייה דרך כביש מספר 443. והנה לעניין חיוב תפילת הדרך בנסיעה בכביש מספר 1, מירושלים לתל אביב ושאר ערי המרכז, כבר כתב מרן הגר"ש"ז אויערבך זצוק"ל (הליכות שלמה פכ"א ס"ג), שאין לברך תפילת הדרך, ומשום שצריך להיות מרחק של שתי פרסאות בלי מקום יישוב, וסיבה נוספת, כיוון שלאורך כל הדרך בדרך כלל ישנם כלי רכב, והם נחשבים כשיירה אחת, ונמצא שעדיין לא יצאו כל בני השיירה מהעיר. וב'אורחות הלכה' שם (הערה 11) הוסיפו בשמו שאמר לו מרן הגראמ"מ שך זצוק"ל, שגם מרן הרב מבריסק זצוק"ל נהג שלא לברך בנסיעה זו [אלא היה כוללה בברכת 'שומע תפלה' שבעמידה], אולם מרן הגראמ"מ שך עצמו נהג לברך ולהסמיכה לברכת 'אשר יצר'.

חידוש דין הוסיף מרן הגר"ש"ז אויערבך (שם), בדיון זה של כביש שיש לכל אורכו בתים או יישובים, שלא נחשב כמקום סכנה, שאם יש שם רק יישובים ערביים, כיוון שהם אויבים (בזמן שיש סכנה), יש להחשיב את הכביש כלא מיושב.

תפילת הדרך, כי לא נחשב בגלל זה כמקום סכנה, או שפטרו רק אם דרך נסיעתו היתה פחות מפרסה, אבל באופן זה שנוסע מרחק פרסה מהעיר, אלא יש בצד הדרך עוד עיר, לא פטרו? ספק זה של ה'ביאור הלכה', לכאורה שייך בציור שהבאנו בתחילה, כשיש כביש מפותל מאד עם סיבובים רבים, ויוצא שהכביש עצמו הוא ארוך בנסיעה, אף יותר ממרחק פרסה מהעיר שממנו יצא, אולם במרחק אווירי, בגלל פיתולי הכביש, הנוסע נמצא במרחק של פחות מחצי פרסה מהעיר, ובשו"ת 'בצל החכמה' (ח"ה סימן סח) כתב שאופן זה הוא בכלל ספיקו של הביאור הלכה, היינו האם בעיני דווקא שיהיה מצב של סכנה [מרחק של פרסה ממש מעיר], או שעל כל דרך של יותר מפרסה ממקום יציאתו כבר תיקנו לומר תפילת הדרך, גם אם כעת אינו סכנה. לכן יאמר תפילת הדרך בלא ברכה. מאידך הביא שם שה'אשל אברהם' (בוטשאטש ס"ז) כתב שיכול לברך תפילת הדרך, כיוון שלמעשה נוסע דרך של פרסה מהעיר, ונראה שנקט פשוט כצד השני של הבינה"ל.

האם הנסיעה על מסלול ההמראה היא הקובעת לחיוב תפילת הדרך במטוס, או ניתוקו מעל גבי הקרקע?

כתב המשנה ברורה (סימן קי ס"ק ל), שחיוב תפילת הדרך נתקן בין להולך ביבשה לבין הנוסע בים בספינה, וכן הנוסע ברכבת על מסילת הברזל.

כמו כן יש חיוב תפילת הדרך גם לנוסעים במטוס באוויר, ונחלקו הפוסקים מהיכן מתחיל חיוב זה, שהרי בנסיעה ביבשה, החיוב מתחיל רק ממרחק של פרסה מהעיר, שאז נחשב כבר כמקום סכנה, אבל במטוס יש לומר שעצם התרוממותו מעל גבי הקרקע לאוויר בשדה התעופה זה כבר סכנה.

ואכן דעת מרן הגר"י קמינצקי זצוק"ל ('אמת ליעקב' הערה 139) שחיוב תפילת הדרך במטוס מתחיל כבר כשמאיץ המטוס על מסלול ההמראה. אבל דעת מרן הגרש"ז אויערבך (משנ"ב) ביצחק יקרא והליכות שלמה תפילה פכ"א ס"ד) שהחיוב הוא משעה שמתרומם המטוס לגובה כזה, שאם ייפול ממנו זה בגדר סכנה.

מה העצה לנופשים בבית מלון בשבת, לשלם בלי לעבור על איסור 'שכר שבת'?

אלו הנוהגים לנפוש בימי בין הזמנים בבתי הארחה ובתי מלון בשבת, לא מודעים תמיד שהתשלום עבור נופש זה, יש בו לפעמים בעיה הלכתית של 'שכר שבת'.

נפסק להלכה בשו"ע (סימן שו סעיף ד), שהשוכר את הפועל אין לתת לו שכר על שמירתו או פעולתו בשבת. ואם שוכרו לתקופה של שבוע ויותר שיש באמצעו שבת, יכול לתת לו שכר גם עבור פעולתו בשבת, אבל בתנאי שלא יאמר לו 'תן לי שכר של שבת' אלא 'שכר החודש' או 'השבוע', שבזה מבליע את שכר השבת בשאר ימי החודש או השבוע.

ומכך, שהשוכר חדר במלון או בית הארחה לשהייה בשבת, כאשר משלם שכר עבור השבת, הרי יש בזה 'שכר שבת' האסור [ראה משנ"ב ס"ק יט], ולכן נאמרו בזה כמה עצות:

באם שכר את המלון גם לאכילה, כתב בשו"ת 'אור לציון' (ח"ב פכ"ה תשובה א) שאין בזה משום שכר שבת, שהרי צריך לשלם על המזון שאוכל שם, ואגב זה מבליע גם את שכר הלינה והשהייה, וכן מבואר בשו"ת 'האלף לך שלמה' (או"ח סימן קכה). ואם לא שכר את החדר אלא לשינה בלבד, ואין לו במה להבליע את שכר השהייה והשינה, כתב בשו"ת 'האלף לך שלמה' (שם) שכיוון שהנוהג הוא להגיע למלון לפני שבת, וכן להישאר קצת גם אחרי השבת, א"כ התשלום הוא לא רק עבור השינה בשבת, אלא מובלע בשכר השהייה לפני שבת ואחר השבת, ומותר הדבר, וכן כתב בשו"ת 'אור לציון' (שם) שלפי המנהג לגבות במלון מחצי יום עד חצי יום הבא, א"כ תמיד נחשב שהשכר מבלע עם יום חול [וראה עוד בשו"ת אור לציון שם, לעניין שבת ויו"ט הסמוכים זה לזה, ובמשנ"ב ס"ק כא].

ואם תועיל הקדמת תשלום השכירות, לעניין זה שלא ייחשב כשכר שבת, ראה מה שכתבו בביאורים ומוספים מהדורת 'דרשו' סי' רמו ס"ק ג.

*נדונים הלכתיים אלו נכתבו על מנת לעורר לב הלומדים, להלכה יש לעיין במקורות. הובאו בביאורים ומוספים משנה ברורה מהדורת 'דרשו'

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

כיצד ינהג אדם שנאלץ לספר לשון הרע משום חשש פיקוח נפש?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

הנלמדים היום (כלל א' מהלכות רכילות סעיפים ו-ז) ממשיך ה'חפץ חיים' וכותב כי אפילו אם סירובו לספר יגרום לו הפסד

אתמול למדנו כי אפילו מפצירים בו אביו או רבו שיספר להם מה שדיבר פלוני על אודותיהם, אסור לו לספר. בסעיפים

להורגו, משום פיקוח נפש, ואע"פ כן מסר לו את הדברים על ידי סימן החיצים (שמואל א, כ כא-כב), כי במקום שאפשר להודיע ברמז ראוי לרמוז, וכפי שכתב המהר"י קרא (שם) שלא אמר לו בפה אלא עפ"י סימן, משום 'הולך רכיל מגלה סוד'.

ומוסיף ה'חפץ חיים', כי על אחת כמה וכמה כאשר מדובר רק בדברי חירופין וגידופין שיבואו עליו אם לא יספר - בוודאי אין לו לחוש לזה כלל, ואדרבה, על ידי זה יהיה נחשב לעתיד מאוהבי ה' יתברך ופניו יאירו כאור השמש, כמו שאמרו חז"ל על הנעלבים ואינם עולבים וכו'.

ממון ופרנסה, אסור לו לספר, ככל שאר לאווין שאדם מחויב לתת את כל אשר לו ולא לעבור עליהם. ובהגה"ה מציין ה'חפץ חיים', כי פשוט הדבר שגם אם מחמת סירובו לספר לא יהיה לו כיצד לפרנס את בני ביתו, אין זה נחשב כסכנת נפשות שמחמתה יהיה מותר לו לעבור על לאו דאורייתא.

בביאורים ומוספים מביאים, כי גם כשאדם נאלץ לספר לשון הרע משום חשש פיקוח נפש, כתב הגר"מ שטרנבוך בשם הגר"א שיש לצמצם ולומר רק כפי ההכרח, ואם אפשר לומר ברמז, ירמוז. שהרי יהונתן היה צריך להודיע לדוד ששואל אורב לו

 רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

כמה זמן ארך ביקורו של הגר"ל חסמן אצל הגאון רבי איסר זלמן מלצר?

סוכה דף כז

חייב אדם להקביל פני רבו ברגל

בלימוד עם אלישע?... הלא בודאי שבאה רק לומר "אָ גוט יום-טוב" ותו לא..."

שאלתי האם רב יכול למחול שלא יקבילו פניו, והשיב הגר"ח: "מסתבר שאי אפשר להכריחו לקבל אנשים. וכי הרב חייב לקבל את כל המגיעים אליו?"

והוסיף הגר"ח, ששמע בשם החתם סופר לתרץ על הקושיה הנודעת מדוע אמר בעלה של השונמית "לא חדש ולא שבת" ולא אמר "לא רגל", וכן כיצד הוכיחו מהאשה השונמית על הקבלת פני הרב ולא על שבת. ואמר הגר"ח שאומרים שהחתם סופר השיב על כך, שמאחר שאשה אינה יכולה להגיע אל הרב יחד עם האנשים, משום חשש עירבוביה עם הגברים, לכן היתה האשה מגיעה אליו רק בחדש ושבת, שאז האנשים אינם נמצאים, שהרי הגברים באים לבקר את הרב רק בחג.

והנה עוד שני טעמים יפים למצוה זו מוסיף הרב גנוט: בספר עיון יעקב על העין יעקב כתב, שטעם מצות הקבלת פני הרב ברגל הוא מדין של קבלת פני רבו כקבלת פני השכינה. ובספר שפתי חכמים כתב שהוא משום שמחת יום טוב. שהרב שמח לראות פני תלמידו, והתלמיד שמח לראות פני הרב, וכאשר שניהם משוחחים בדברי תורה ואין שמחה כהתרת הספיקות, הרי אין שמחת חג גדולה מזו...

סיפר מרן רבי שלמה זלמן אוירבך זצ"ל: "ישבתי בסוכתו של מורי ורבי, רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, ראש ישיבת 'עץ חיים' ומחבר ספרי 'אבן האזל', והנה נכנס לסוכה הגה"צ רבי לייב חסמן זצ"ל, מנהלה הרוחני של ישיבת חברון. רבי לייב רצה לקיים מצוות 'מקביל פני רבו ברגל'. הוא התיישב למספר שניות לפני רבי איסר זלמן, אמר 'חג שמח' ויצא החוצה..."

האגדה מספרת שאברך אחד נקש על דלת ביתו של אחד מגדולי דורינו. הגאון שליט"א פתח את הדלת ושאל את האברך למבוקשו.

"באתי להקביל את פני הרב ברגל", השיב האברך.

"כבר קיימת את המצוה", אמר אותו גדול בתורה, הושיט את ידו בחיוך וסגר את הדלת..."

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א מספר שכאשר בא להקביל את פני מורו ורבו מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א בחול המועד סוכות בסוכתו. שאל את הגר"ח האם יוצאים ידי חובת מצוה זו בברכת "חג שמח", וללא שמיעת דברי תורה, ואמרת לרבינו שליט"א שלדעתי תלוי הדבר בטעמי מצוה זו, אם זה משום כבוד הרב. או מדין מצות תלמוד תורה, או כדי לקבל השפעות מרבו. הגיב מרן שליט"א ואמר שהרי דין זה נלמד מהאשה השונמית שהלכה לאלישע, וכי האשה השונמית דיברה

לשמוע ולתמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום...

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

כמה דפנות ראוי לעשות לסוכה 'לכתחילה'?

הכשר דפנות הסוכה כאשר אינן מלאות, מצוה מן המובחר לעשות ארבע דפנות מלאות לסוכה, ולפחות שלוש דפנות מלאות. ויש מגדולי ישראל שהקפידו אף שלא לעשות חלונות בכל ארבע הדפנות. ומי שבאפשרותו לעשות שלוש דפנות מלאות, או ארבע דפנות חסרות - יעשה שלוש דפנות מלאות.

[שו"ע תרל, ה, משנ"ב כב רכח; ביאורים ומוספים דרשו, 26]

כפי שלמדנו, לסוכה נדרשות שלוש דפנות בלבד, שתי דפנות מלאות, כלומר, באורך שבעה טפחים לפחות, ודופן אחת קצרה יותר, שרוחבה משתנה לפי צורת עמידתן של השתים המלאות. כשרות הסוכה באופנים אלה, היא אף במקרה ש'פרוץ מרובה על העומד', כלומר, רוב אורכם ורוחבם של כל גבולות הסוכה יחד פתוח ואינו סגור בדופן; אולם, בשתי הדפנות המלאות, חובה שיהא רוב אורכן סגור. ומכיון שאין הציבור בקי בפרטי הדינים של

מדוע נוהגים לעשות 'עטרה' בטלית?

אולם, בשם האריז"ל מובא, שדווקא במשכן הקפידו על ענין זה, משום שקדושת המשכן לא היתה שווה בכל צדדיו; אבל בסוכה ובטלית, הקדושה שווה בכל חלקיהם, ואין צורך להקפיד על סדר מסוים להעמדת הסוכה או לעטיפת הטלית; ואכן, האריז"ל לא עשה עטרה לטליתו. ויש שכתבו, כי המנהג כדברי מהר"ש והשל"ה.

[ביה"ל תרל, ה, ד"ה לעשות; ביאורים ומוספים דרשו, 29]

רבי שלום [המכונה 'מהר"ש'] מנויטשט, רבו של המהרי"ל, נהג לסמן את דפנות הסוכה, כדי להעמידן בכל שנה באותו המקום, ודימה זאת לאמור בתלמוד הירושלמי על קרשי המשכן, שבעת הקמת המשכן במסעות בני ישראל במדבר, העמידו כל קרש בכל פעם באותו המקום שבו עמד בפעם הראשונה שהוקם המשכן. וכך כתב גם השל"ה הקדוש לענין הטלית, שנהגו לעשות בה עטרה, כדי לוודא שתמיד יהיה הראש עטוף באותו הצד של הטלית.

גג בית שאינו מוקף במחיצות - האם נחשב כרשות היחיד?

או ארבעה טפחים. ונחלקו הפוסקים לענין סוכה, כלומר, גג שסיכוהו עד קצותיו, על גבי עמודים, ללא דפנות: יש אומרים, שמאחר ונאמר בתורה "בְּסֶכֶת תִּשְׁבּוּ", ודרשו חכמינו ז"ל, "תשבו - כעין תדורו", אין די ב'גוד אסיק' בשביל להכשיר את הסוכה, כיון שמקום ללא מחיצות אינו ראוי למגורים; ויש חולקים. והלכה כדעה ראשונה, אך באין סוכה אחרת, יש לשבת בגג זה, אך אין לברך 'לישב בסוכה'.

[שו"ע תרל, ה, משנ"ב כט-לא, ושעה"צ ל; ביאורים ומוספים דרשו, 30 ור 32]

בית שהוא רשות היחיד, ולגגו אין מחיצות - אם הגג אינו בולט מקירות הבית החוצה, אומרים 'גוד אסיק מחיצתא' (= מְשׁוּךְ והעלה את המחיצה), ונחשב הדבר כאילו הגג מוקף במחיצות הבית. אולם, אם הגג בולט מקירות הבית - אין אומרים 'גוד אסיק', והגג אינו נחשב כרשות היחיד בגין מחיצות הבית. ונחלקו הפוסקים בנוגע למידת הבליטה ה'פוסלת' את הגג מלהיות רשות היחיד: בליטה כלשהי, חצי טפח, שלושה טפחים,

* סוכה בעלת שלש דפנות, שמתוכן שתיים שלמות אשר אינן צמודות זו לזו, אלא מקבילות זו לזו, צריך לעשות את הדופן השניה ברוחב של מעט יותר מארבעה טפחים.
* שטח המוקף בשלוש דפנות וצידו הרביעי פתוח, והוא מסוכך לאורך שתי הדפנות המקבילות עד אמצעו, באופן שקצה הסכך רחוק מהדופן האמצעית (המקבילה לצד הפתוח), הרי לסוכה זו אך שתי דפנות מקבילות, שכן הדופן האמצעית אינה שייכת לשטח המסוכך.
* אם שלוש הדפנות שבסוכה הן מלאות, אין צורך שתגענה זו בזו, אלא די בכך שהן מקיפות יחד שטח של סוכה, דהיינו שאחת מהן מקבילה לחברתה, והשלישית באחד הצדדים האחרים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם המקריא בתקיעות מקריא גם את התקיעה הראשונה?

David Cohen/FLASH90

כוונותיו של המקריא. ויש שנהגו להקרות אף בתקיעה הראשונה, למרות שהחשש שהתוקע יטעה בה אינו סביר, ויש שכתב, שהטעם לכך הוא כדי שגם תקיעה זו תהיה על דעת כוונותיו של המקריא. ברם, במקום שלא נהגו כך, אין להקריא את התקיעה הראשונה, משום ההפסק שבין הברכה לתקיעה.

[שו"ע תקפה, ד, משנ"ב יח, ושעה"צ לא; ביאורים ומוספים דרשו, 27 ו-29]

מנהג בני אשכנז וחלק מבני ספרד, שאחד מהקהל עומד ליד התוקע, ומקריא לפניו את סדר התקיעות כדי שלא יטעה. ולמדו מנהג זה מדין ההקראה בברכת כהנים, הנלמד מן הכתוב: "כֹּהֵן תְּבָרְכֵנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - אָמַר לָהֶם"; כלומר, שצורת הברכה תהיה על ידי שיאמרו לכהנים את מילות הברכה, והם יחזרו ויאמרו אותן ויברכו את בני ישראל. ויש שהוסיפו, שהמקריא יכוון את 'כוונות התקיעה' על פי חכמת הקבלה, והתוקע יתקע על דעת

הלוח היומי

כ"ה באב | רבי יששכר דב בעריש ב"ר אריה יהודה לייב זצ"ל, אב"ד זלוטשוב, בעל מבשר צדק, בת עיני ועוד

יארצייט:

תקנ"ה: רבי יששכר דב בעריש ב"ר אריה יהודה לייב זצ"ל, אב"ד זלוטשוב, בעל מבשר צדק, בת עיני ועוד.
תקצ"ד: רבי אברהם חיים ב"ר נפתלי צבי (מרופשיין) זצ"ל, מלינסק.
תקצ"ט: רבי יעקב משולם ב"ר מרדכי זאב אורנשטיין זצ"ל, אב"ד לבוב, בעל ישועות יעקב.
תר"ט: רבי יוסף דוד ב"ר צבי אריה לנדא זצ"ל, אדמו"ר מאליק.
תשכ"ג: רבי אלעזר ב"ר מנחם מנדלוביץ זצ"ל.
תשכ"ה: רבי חנוך ב"ר שמואל בורנשטיין זצ"ל, אדמו"ר מסוכוטשוב, מקים חסידות סוכוטשוב לאחר השואה.
תשל"ט: רבי שמואל ברוך ב"ר דב בער אליעזרוב זצ"ל, בעל דבר שמואל.
תשנ"ד: רבי משה ב"ר ברוך הגר זצ"ל, מאנטוניה.

אני מתחנן אליך - אל תדבר עלי!!

מרבן רבי ירוחם ממיר אמר: לו היה אדם משים לבו לחשוב בחבירו אף במחשבה קלה, ולשמוע את צעקתו, איך שהלה מתחנן ואומר: "חוסה נא עלי ואל תבזה אותי", אין איש רע כזה שיוכל אחר כך לשלוח לשונו בחבירו, אבל כשאין חושבים - אין שומעים ואין מרגישים, והכל אפשר!

(דעת חכמה ומוסר ח"ב מאמר ב)

כאשר אנו באים לדבר דיבור רע על השני, נשתדל לחשוב על הצער שיגרם לו מכך

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il